

RÅDETS BESLUT 2009/1012/GUSP**av den 22 december 2009****om stöd till EU:s åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i gemensam standpunkt 2008/944/Gusp**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
GEMENSAMMA ÅTGÄRD

lösa och sprida konflikter och till upplösning av statliga strukturer. I strategin betonas dessutom vikten av spridningsbegränsande exportkontroll.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 26.2 och 31.1, och

av följande skäl:

- (1) Rådet antog den 26 juni 1997 EU-programmet för att förebygga och bekämpa olaglig handel med konventionella vapen, enligt vilket EU och dess medlemsstater åtar sig att vidta samordnade åtgärder för att bistå andra länder med att förebygga och bekämpa olaglig handel med vapen.
- (2) Den 8 december 2008 antog rådet gemensam standpunkt 2008/944/Gusp om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel, i vilken åtta kriterier för export av konventionella vapen⁽¹⁾, en mekanism för underrättelser och samråd om avslag och ett öppet förfarande med offentliggörande av de årliga EU-rapporterna om vapenexporten fastställs. Den gemensamma standpunkten bidrar väsentligt till en harmonisering av nationell politik för vapenexportkontroll och flera tredjeländer har officiellt anslutit sig till kodens principer och kriterier.
- (3) I artikel 11 i gemensam standpunkt 2008/944/Gusp föreskrivs att medlemsstaterna ska göra sitt yttersta för att uppmuntra andra vapenexporterande länder att tillämpa kriterierna i den gemensamma standpunkten.
- (4) I den europeiska säkerhetsstrategi som antogs av stats- och regeringscheferna den 12 december 2003 anges fem problemområden som EU måste ta itu med efter det kalla krigets slut: terrorism, spridning av massförstörelsevapen, regionala konflikter, stater i upplösning och organiserad brottslighet. Följderna av okontrollerad spridning av konventionella vapen är av central betydelse inom fyra av dessa fem problemområden. Den okontrollerade spridningen av vapen bidrar till att förvärra terrorism och organiserad brottslighet och bidrar väsentligt till att utlösa och sprida konflikter och till upplösning av statliga strukturer. I strategin betonas dessutom vikten av spridningsbegränsande exportkontroll.
- (5) Det internationella instrumentet för att stater i tid och på ett tillförlitligt sätt ska kunna identifiera och spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen, vilket antogs av Förenta nationernas generalförsamling den 8 december 2005, avser att förbättra verkan av och komplettera befintliga bilaterala, regionala och internationella avtal för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.
- (6) Enligt den EU-strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa som antogs av Europeiska rådet den 15 och 16 december 2005 bör EU på regional och internationell nivå stödja en förstärkning av exportkontrollen och främja kriterierna i uppförandekoden för vapenexport, som senare har ersatts av gemensam standpunkt 2008/944/Gusp, genom att bland annat bistå tredjeländer vid utformning av nationell lagstiftning på området och främja åtgärder för ökad öppenhet.
- (7) Den 6 december 2006 antog Förenta nationernas generalförsamling, med stöd från Europeiska unionens samtliga medlemsstater, resolution 61/89: *På väg mot ett fördrag om vapenhandel – gemensamma internationella normer för import, export och överföring av konventionella vapen*. I december 2006 och juni och december 2007 antog rådet slutsatser, i vilka det betonas att det är viktigt att EU och dess medlemsstater tar aktiv del och samarbetar med andra stater och regionala organisationer i den process som pågår i Förenta nationerna för att fastställa gemensamma internationella normer för import, export och överföring av konventionella vapen, något som skulle utgöra ett viktigt bidrag i kampen mot den oönskade och oansvariga spridningen av konventionella vapen, vilken undergräver fred, säkerhet, utveckling och full respekt för de mänskliga rättigheterna.
- (8) Den 17 mars 2008 antog rådet gemensam åtgärd 2008/230/Gusp om stöd till EU:s åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i EU:s uppförandekod för vapenexport⁽²⁾, och den sista åtgärden enligt den gemensamma åtgärden ägde rum den 27–28 oktober 2009.

⁽¹⁾ EUT L 335, 13.12.2008, s. 99.

⁽²⁾ EUT L 75, 18.3.2008, s. 81.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. För att i praktiken genomföra

— den europeiska säkerhetsstrategin,

— EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa,

— artikel 11 i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp,

— EU-programmet för att förebygga och bekämpa olaglig handel med konventionella vapen,

— det internationella instrument som ska göra det möjligt för stater att i tid och på ett tillförlitligt sätt identifiera och spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen, och

— rådets slutsatser om ett internationellt fördrag om vapenhandel,

ska Europeiska unionen stödja verksamhet som främjar följande mål:

a) I tredjeländer främja kriterierna och principerna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp.

b) Bistå tredjeländer vid utarbetandet och genomförandet av lagstiftning för att säkerställa effektiv vapenexportkontroll.

c) Bistå tredjeländer vid utbildning av tillståndsbeviljande tjänstemän för att säkerställa att vapenexportkontrollerna genomförs och verkställs på ett tillfredsställande sätt.

d) Bistå tredjeländer och regioner vid utarbetande av nationella och regionala rapporter om vapenexport och främjande av andra former av granskning i syfte att främja öppenhet och ansvarighet vid vapenexport.

e) Uppmuntra tredjeländer att stödja FN-processen för antagande av ett rättsligt bindande internationellt avtal om gemensamma normer för den globala handeln med konventionella vapen och bidra till att säkerställa att de har förmåga att uppfylla dessa eventuella gemensamma normer.

2. En beskrivning av de projekt som avser att främja målsättningarna i punkt 1 återfinns i bilagan.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.

2. Det tekniska genomförandet av de projekt som avses i artikel 1.2 ska utföras av följande genomförandeorgan:

Det tyska förbundskontoret för ekonomi och exportkontroll, Bafa.

3. Genomförandeorganet ska utföra sina uppgifter under den höga representantens ansvar. I detta syfte ska den höga representanten inleda nödvändiga arrangemang med genomförandeorganet.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av de projekt som anges i artikel 1.2 ska vara 787 000 EUR.

2. De utgifter som anges i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som är tillämpliga på unionens budget.

3. Kommissionen ska övervaka att EU:s bidrag enligt punkt 1 i den här artikeln genomförs korrekt. För detta ändamål ska den ingå finansieringsöverenskommelser med det genomförandeorgan som anges i artikel 2.2. Enligt finansieringsöverenskommelsen ska genomförandeorganet se till att EU:s bidrag synliggörs i proportion till dess storlek.

4. Kommissionen ska försöka ingå den finansieringsöverenskommelse som anges i punkt 3 snarast möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska informera rådet om alla eventuella svårigheter och om dagen för överenskommelsens ingående.

Artikel 4

1. En rapport om de framsteg som gjorts i vart och ett av mottagarländerna ska utarbetas efter det att det sista arbetsmötet och det sista personalutbytet enligt detta beslut ha avslutats av EU:s beskickningschefer i vart och ett av mottagarländerna.

2. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna rapporter som utarbetats av det genomförandeorgan som avses i artikel 2.2 och av de beskickningschefer som avses i punkt 1 i den här artikeln. Rapporterna ska ligga till grund för den utvärdering som rådet gör. Kommissionen ska tillhandahålla information om det finansiella genomförandet av de projekt som avses i artikel 3.3.

Artikel 5

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Det löper ut 24 månader efter den dag då den finansieringsöverenskommelse som avses i artikel 3.3 ingås eller, om någon finansieringsöverenskommelse inte har ingåtts under den perioden, sex månader efter den dag då det antas.

Artikel 6

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel 22 december 2009.

På rådets vägnar

A. CARLGREN

Ordförande

BILAGA

Stöd till EU:s åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp**I. Mål**

De övergripande målen för detta beslut är att

- a) i tredjeländer främja kriterierna och principerna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp,
- b) bistå tredjeländer vid utarbetandet och genomförandet av lagstiftning för att säkerställa effektiv vapenexportkontroll,
- c) bistå länder och regioner vid utbildning av tillståndsbeviljande tjänstemän för att säkerställa att vapenexportkontrollerna genomförs och verkställs på ett tillfredsställande sätt,
- d) bistå länder och regioner vid utarbetande av nationella och regionala rapporter om vapenexport och främjande av andra former av granskning i syfte att främja öppenhet och ansvarighet vid vapenexport,
- e) uppmuntra tredjeländer att stödja FN-processen för antagande av ett rättsligt bindande internationellt avtal om gemensamma normer för den globala handeln med konventionella vapen och bidra till att säkerställa att de har förmåga att uppfylla dessa eventuella gemensamma normer.

II. Projekt

Syfte:

Att ge tekniskt bistånd till intresserade tredjeländer som har visat sig vara villiga att förbättra sina normer och sin praxis för kontroll av export av militär teknik och utrustning och anpassa sig till de normer och den praxis som Europeiska unionens medlemsstater har enats om och tillämpar i enlighet med gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp och användarguiden till denna.

Beskrivning och kostnadsberäkning:

- i) Arbetsmöten med grupper av länder

Projektet kommer att genomföras i form av fem arbetsmöten om vardera två dagar, till vilka regeringstjänstemän, tulltjänstemän och tillståndsbeviljande tjänstemän från den utvalda gruppen länder kommer att bjudas in. Företsrådare för försvarsindustrin får också bjudas in. Arbetsmötena kan anordnas i ett mottagarland eller på någon annan plats som den höga representanten beslutat. Utbildning inom de berörda områdena kommer att ges av experter från EU:s medlemsstaters nationella förvaltningar i länder som har anslutit sig till gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp, från generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd och/eller från den privata sektorn (inklusive icke-statliga organisationer).

- ii) Utbyte av personal

Projektet kommer att genomföras i form av högst fyra arbets- eller studiebesök på upp till en månad av regeringstjänstemän och/eller tillståndsbeviljande tjänstemän från EU:s mottagande kandidatländer hos berörda myndigheter i EU:s medlemsstater eller högst fyra arbets- eller studiebesök på upp till en månad av regeringstjänstemän eller tillståndsbeviljande tjänstemän från EU:s medlemsstater hos de berörda myndigheterna i mottagarländerna ⁽¹⁾.

III. Varaktighet

Genomförandet av projektet beräknas pågå under sammanlagt 24 månader.

IV. Stödmottagare

Första halvåret 2010:

- i) Länderna på västra Balkan (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien).
- ii) De nordafrikanska Medelhavspartnerna i den europeiska grannskapspolitiken (Algeriet, Egypten, Libyen, Marocko och Tunisien).

⁽¹⁾ Urvalet av dem som ska omfattas av personalutbyte ska relevant rådsarbetsgrupp enas om på grundval av ett förslag från den höga representanten.

Andra halvåret 2010:

De östeuropeiska och kaukasiska partnerna i den europeiska grannskapspolitiken (Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Moldavien och Ukraina).

Första halvåret 2011:

Länderna på västra Balkan (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien).

Andra halvåret 2011:

De östeuropeiska och kaukasiska partnerna i den europeiska grannskapspolitiken (Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Moldavien och Ukraina).

Om oförutsedda omständigheter gör det nödvändigt att ändra förteckningen över stödmottagare eller tidsplanen för arbetsmötena får arbetsgruppen för export av konventionella vapen, på förslag av den höga representanten, besluta att göra sådana ändringar.

(Om något av ovannämnda länder inte önskar delta i arbetsmötet, får ytterligare länder väljas ut ⁽¹⁾ bland följande övriga partner i den europeiska grannskapspolitiken: Israel, Jordanien, Libanon, den palestinska myndigheten och Syrien.)

V. Konsekvensbedömning

En teknisk bedömning av konsekvenserna av detta beslut och av gemensam åtgärd 2008/944/Gusp bör göras efter det att det sista arbetsmötet och det sista personalutbytet enligt detta beslut har avslutats. Detta kommer att ske i form av rapporter om antagandet av relevant lagstiftning, inrättandet av myndigheter för exportkontroll och effektiva exportkontroller i mottagarländerna. Rapporterna kommer att utarbetas av EU:s beskickningschefer i respektive mottagarland.

⁽¹⁾ Överenskommelse om detta ska träffas av relevant rådsarbetsgrupp på förslag av den höga representanten.